

agitatorjev. Ona je mogočnja zgodovinska prikazen — državni kancelarji pa pridejo in izginejo. Socialna demokracija tiči v Vašem družabnem redu kakor klin. Čim bolj točete na klin, tem bolje bo držal in tem globokeje se bo zadiral.

Tako je socialistični govornik označil stališče stranke. Jasno je in vsakdo ve, kaj si ima misliti. Socialisti so pripravljani na delo in na boj. Meščanske stranke vedo, pri čem da so, vladati pa tudi. Splošni položaj bo menda kmalu popolnoma jasn.

(Glej zadnje vesti!)

Anglija in Nemčija.

Nekoliko oddaljena nam je Anglija pač. Kljub temu nam ne more biti vseeno, kaj se tam godi ali ne godi. Anglija je sploh zanimiva dežela. Tam se je najprej razvila velika industrija, tam je bila prva domovina modernega kapitalizma in z njim vsem gospodarsko političnega liberalizma, tam se je tudi najprej uveljavila meščanska demokracija. Iz angleške preteklosti in iz angleške sedanjosti se je še vedno mogoče mnogo naučiti.

Ne glede na to pa je politika sedanje Anglije velikega pomena za vso Evropo. Leta in leta je opažati med Anglijo in Nemčijo veliko, neprenehoma naraščajoče nezaupanje, ki vzmernirja vse narode v Evropi in jim naklada od leta do leta večja, do neznosnosti stopnjevana militaristična in marinistična bremena. Tekma obeh držav je zlasti na morju tako nervozna, tako mrzlična, da prehaja že v pravo blaznost. Ali bojne ladje in izdatki zanje se ne povečavajo in ne pomnožujejo le v teh dveh državah, temveč vsled politike alianc, ki nalaga vsaki deželi tudi dolžnosti izven lastnih interesov, je militaristična in marinistična manjra splošna. Vse državno gospodarstvo je postavljeno na glavo, vse vlade smatrajo pomnoževanje vojaštva, izpopolnjevanje orožja, povečanje mornarice, skratka vojne priprave za svojo prvo, najvažnejšo nalogo, kateri so vse druge podrejene. Tako gradi Avstrija, ki nima sama takorekto nobenih interesov na morju, drednote, križarke in torpedovke ter pomnožuje število rekrutov, ker je kot članica trozveze prisiljena slediti svojima zaveznicama.

Razmerje med Anglijo in Nemčijo vpliva torej na vso Evropo, na varnost vseh držav in na njih proračune. In to razmerje je napeto. Lani poleti je bilo že tako, da sta bili obe državi že pripravljene na vojno, ki je imela izbruhniti vsak čas. Niti tajila se ni več ta napetost.

Ljubosumnost Nemčije in Anglije je razumljiva. Jasno se v tem besnem tekmovanju izraža materialistična podlaga zgodovine in njeni gospodarski motivi. Vse, kar stoji v šolskih knjigah o patriotizmu, kar pojo nacionalistični listi o idealih, kar deklamirajo vlade o skrivnostih »višjih« nalogah držav, se razpršava in razblinja v nič vpricho trdno začrtanih dejstev, ki povzročajo militaristično in politično tekmo Nemčije in Anglije.

Konkurenca se je pričela na gospodarskem polju. Onkraj kanala je bila tehnika mogočno razvita in so bile njene sile postavljene v službo proizvajanja blaga, ko je bila industrija po drugih deželah komaj nekoliko bolj koncentrirana obrt. Bilo je, kakor da je Anglija nekakšna izjemna dežela, ogromna tovarna vsega sveta. Angleški stroji, angleško suknjo, angleški instrumenti, angleško platno — vse to je bilo nedosežno. Legenda je ostala še do današnjega dne. Vsakega »kavalirja« bi bilo sram oblačiti obleko iz drugega kakor »pravega« angleškega blaga; najsrčnejša želja vsakega biciklista je angleško kolo.

Gospodarska nadvlada Anglije je bila dolgotrajna; večna ni mogla ostati. Dolgo je ostala nemška industrija pritikava, za lastne potrebe nezadostna, ali ko se je njena podlaga dovolj utrdila, se je začela mahoma razvijati. Polagoma je izpodrinila angleške produkte z domačega trga, in ko je tega že skoraj popolnoma oskrbovala, je pogledala preko meji, pomnoževala in pomnoževala svoj izvoz ter jela tekmovati z Anglijo v tujini, deloma celo na angleških tleh.

OSKAR WILDE:

Slavec in roža.

»Z menoj bo rajala, je dejala, če ji prinesem rdečih rož!« je vzkliknil mladi študent. »Ampak ni je na vsem mojem vrtu rdeče rože.«

Slavec ga je slišal v svojem gnezdu med vejevjem in pogledal skozi listje in se čudil.

»Ni je rdeče rože na vsem mojem vrtu!« je vzkliknil in solze so zalile njegove lepe oči.

»Oh, od kakšnih stvari odvisna sreča človeška. Vse sem prebral, kar so napisali modri, vse skrivnosti filozofije so mi očite; ker nimam rdeče rože, mi je skaženo vse življenje.«

»Glej ga, zvestega ljubimca,« je dejal slavec. »Vsako noč sem ga opeval, ne da bi ga poznal. Noč za nočjo sem pravil njegovo zgodbo zvezdam na nebu in zdaj mu gledam v obličje. Temni so njegovi lasje kakor cvetoča hiacinta in njegove ustni so rdeče kakor roža njegovih želja. Ampak strast je pobelila njegov obraz s slonokoščeno barvo in skrb je utisnila svoj pečat na njegove obrvi.«

»Pri princu bo jutri ples,« je mirral mladi študent. »In ona, ki jo ljubim, bo tam. Če ji prinesem rdečo rožo, bo rajala z menoj do rane jutra. Če ji prinesem rdečo rožo, bo v mojem naročju in njene roke v mojih rokah. Ampak ni je rdeče rože na mojem vrtu — sam bom ostal in mimo mene pojde. Ne bom ji mar in moje srce bo počilo.«

»Zvest ljubimec brez primere,« je dejal slavec. »Kar opevam, na tem trpi. Moje veselje — njegova bolest, Ljubezen je dragocenejša od smaragda in zlatnejša je od najčistejšega opala. Ni je dobiti ne za bisere in ne za granatnaja-bolka in ni na prodaj na trgu. Kramrji je ne

Gospodarstvu je morala slediti politika. Trgovska konkurenca Nemčije z Anglijo je povzročila politično in militaristično. Srditi boj kapitalističnih držav se vodi za profit. In ta blazni boj vzmernirja vse države, vse narode.

Zato je taložilo dejstvo, da se je zadnji čas razmerje med Anglijo in Nemčijo nekoliko zboljšalo. Angleški vojni minister Haldane je bil v Berlinu, kjer je imel nalogo pripraviti tla za odstranitev najnevarnejšega nezaupanja in za zbliznanje obeh držav. Prav ko se je vračal v London, se je otvoril angleški parlament, in če je bil tam prestolni govor kralja Jurja precej medel in voden, je tem večjo važnost pripisati govoru odgovor. Prvega min. Asquitha, ki je krepko naglašal angleško željo po boljših odnosih z Nemčijo.

Bilo bi pač otročje misliti, da je zdaj minila vsaka nevarnost in da smejo narodi Evrope pričakovati že zlato dobo nemotenega miru. Kapitalistična konkurenca nosi vedno nevarnost s seboj. Ali iz vseh poizkusov zbliznanja se vendar vidi, da je strah pred vojno večji od vpliva šovinistične hujkarje. Tudi v kapitalističnem svetu se že razvijajo nove sile in postajajo tako krepke, da jih vladajoči ne morejo prezirati. Nemške volitve so pokazale, kako globoko že segajo korenine teh sil. Da je prišel angleški vojni minister ravno po veliki socialistični zmagi v Berlin in da je kan. Bethmann Hollweg miroljubno govoril v parlamentu, v katerem sedi stodeset socialistov, ni slučaj. Vzroki teh prikazni so zelo razumljivi.

Obramba dela.

Leta 1824. so pogreznili angleški delavci koalicijsko prepoved v grob, iz katerega ni več vstajanja. Veselo, upanja polno življenje se je razvilo v delavskih vrstah, kakor gobe po dežju so rasle strokovne organizacije iz tal in v delavstvu se je zbujala čudotvorna zavest lastne, prej nespoznane in dremajoče moči. Vsi ti pojavi so navdajali fabrikante s splošno grozo in bili so plat zvona zoper koalicijsko svobodo. Strokovne organizacije, tako so razlagali, so nevarne razviku industrije in zato nevarne narodu: uničene splošno blagru škodljivih delavskih organizacij je ena najvažnejših nalog države. In v svojo lastno sklado pljujejo delavci, tako so oznanjali fabrikantje, dragoceno kokoš ubijajo, ki jim nosi zlata jajca, če trdno organizirani zahtevajo večje mezde in če prikrašujejo podjetnikom profit. Zakaj fabrikantje so kakor marljive čebelice: iz profita nabirajo prihranke, ki jih v obliki kapitala zopet vračajo produkciji. Čim večji je profit, tem večji je fond, iz katerega zajemajo delavci svoje mezde, tem ugodnejše je delavsko življenje.

Podobno je razlagovanje sedanjih hujskarjev, le da se toliko ne trudijo s teorijo. Industrijski mogočnjaki naših dni stoje na stališču sirove moči in pest jim je najljubši argument, ker je najizdatnejši.

Tisti čas pa so bile razmere na Angleškem čisto drugačne. Sicer so gospodje s kapitalom uprizarili divjo gonjo zoper delavsko koalicijo. Vendar so brskali po knjigah in iskali opravičila za svoje ravnanje. Tudi ljubezen do agrarcev še ni bila tako velika kakor današnja, in angleški lendlordi so se laskali delavcem, da ne prestopijo v tabor »friteserjev«, bojevnikov za svobodno trgovino in proti agrarnim carinam.

Proti gospodarskemu nauku, ki je imel veljavno dogme, da je le kapital produktiven, da le kapital poraja vrednosti, se je uprl Tomaž Hodksin, eden najbolj bistrogledih zaščit. dela proti požrešnim zahtevam kapitala. V svojem znanstvenem prepisu z zagovorniki kapitala je postavil zahtevo, da pripade delavcem ves sad njihovega dela. V nasprotju s tistimi utopisti, ki hočejo vsakemu delavcu posamič odmeriti udeležino njegovega truda, je prvi spoznal socialni značaj dela v moderni družbi, vsled česar ne more nihče natanko in zanesljivo ugotoviti, kaj je produkt njegovega dela. Vsled tega reklamira pravico do vsega pridelka ne za poedinca, temveč za vse delavce skupno in s tem jasno formulira osnovno socialistično zahtevo.

Grožnje podjetnikov, da delavske zahteve preženo kapital z dežele, Hodksin ni vzel res-

morejo plačati in na zlati tehtnici se ne da steh-tati.«

»Godba bo na galeriji,« je dejal študent, »in ubirali bodo strune svojih godal in ona, ki jo ljubim, bo rajala po petju harf in violin. Lagodno bo rajala, da se njene noge ne bodo dotikale tal in dvorjani v pisanih oblačilih se bodo smukali okoli nje. Ali z menoj ne bo plesala, ker nimam rdeče rože, da bi jo ji dal,« in na travo se je vrgel in zakopal svoj obraz v dlani in plakal.

»Zakaj pa plaka?« je vprašal martinček, ki je smuknil mimo s privihanim repkom.

»Zakaj pa plaka?« je vprašal metulji, ki je rajal v solnčnem žarku.

»Zakaj pa plaka?« je zašepetala marjetica svoji sosedji z mehkim, globokim glasom.

»Za rdečo rožo plaka!« je dejal slavec.

»Za rdečo rožo?« so vzkliknili vsi, »kako smešno! In martinček, ki je bil nekam činično nasajen, se je naglas zasmeljal.

Ampak slavec je razumel skrivnostno bridkost nesrečnega mladenciča in molče je sedel na veji in premišljal o skrivnosti ljubezni.

Naenkrat je razprostrl peroti in se vzdignil v zrak. Kakor senca je letel skozi gaj, kakor senca je veslal skozi vrt.

Sredi trate je bil lep rožni grm in ko ga je ugledal, se je spustil k njemu in sedel na vejico.

»Daj mi rdečo rožo,« je dejal, »in zapojem ti najsladkejšo pesem.«

Ampak rožni grm je zmajal z glavo.

»Bele so moje rože, bele kakor morska pena in bolj bele od snega na gorah. Ampak pojdi k mojemu bratu, ki raste ob stari solnčni uri, morda ti da, kar poželiš.«

In slavec je odhitel k rožnemu grmu, ki se je vzpenjal ob stari solnčni uri. »Daj mi rdečo rožo,« je dejal, »in zapojem ti najslajšo svojo pesem.« Ampak grm je zmajal z glavo.

no. Blagor državn ne obstoji v peščici kapitalistov, teh nepotrebnih in nekorištnih zajedavcev in opozičnikov moderne človeške družbe, blagostanje je osnovano na delavstvu, ki ostane v deželi, na tem mišičevju in na tem živčevju, ki ustvarja neprenehoma in neumorno nove vrednosti. Podjetniškemu dohodku, vkolikor je nagrada in meza za njegovo organizatorično delo, delavske organizacije niso nič nevarne. Če se pa posreči delavskim bojnim organizacijam, da odpravijo podjetniški profit, bo to neprečelniva zasluga za človeško družbo. Boj med delavci in podjetniki, ki izgleda kakor boj med dvema vrstama dela, se bo vkratkem pokazal kot boj med poštenim delom in zoprnim brezdeljem. Mir med obema je nemogoč, dokler delo ne izvojuje zmage. Današnji položaj je tak:

»Po vsej deželi se bije resen boj med delom in kapitalom. Delavci so se združili po strokah, da dosežejo višje mezde; njih delodajalci kličejo zakonodajstvo na pomoč. V tem boju ne gre le za fizično vztrajnost, zato, kdo bo dalje vstrajal, temveč za argumente, za razum. Morda delavci lahko prisilijo svoje gospodarje, da ugodijo njihovim zahtevam; vsekako pa morajo prepričati občinstvo o pravičnosti svojih zahtev. Časopisje ima dandanes velikanski vpliv v javnih rečeh; ampak največji in najvplivnejši del časopisja se je postavil na stran kapitalistov. Vzlic temu morajo poiskati delavci svoj pot do zakonodajstva po časopisju in javnem mnenju. Morda lahko oplašijo svoje gospodarje, pomoč pa morejo doseči le z apelom na razum. Glavni namen moje polemike je, da sem zbral nekaj argumentov v prilog delu in zoper kapital! Po mojem mnenju je nesreča za delavce, da smo obdani vsenavkolo od narodov, ki se nahajajo v neugodnejšem političnem položaju od nas in ki delo še slabše plačujejo kakor pri nas. Še večja je nesreča za delavce, da so tlačanskega in suženjskega rodu. Prejšnje čase je obstajal sistem osebnega suženjstva in tlačanstva in sedanji delavski rod trpi še pod hlapčevstvom svojih prednikov. Vsled tega nisno naših zahtev nikoli presojali s stališča pravičnosti. Zakonodajalec in kapitalist primerjata naše mezde zmerom z mezdami drugih delavcev in namesto da bi izhajala iz tega, kaj produciramo — to je po mojem mnenju edino merilo za naše mezde — nas zmerjajo z nehvaležniki in lakomniki, če hočemo več kot tlačan nekdanjih časov ali pa gladu izročeni suženi dandanašnji!«

Dasi ni pregledal družabnih pojavov z bistrostjo Karla Marxa, je Hodksin prvi jasno in razločno zahteval odpravo kapitalističnega dobička, ker je v nasprotju ne le z delavskimi, temveč z interesi gospodarstva sploh. Prelastitev kapitalističnega dobička iz rok poedinih posestnikov v roke delavske družbe je naloga delavskih organizacij. Zato so važne in potrebne.

Tako je skoro pred sto leti pisal predbojevnik angleškega delavstva. In vendar, koliko delavcev še danes neče nič slišati, nič vedeti o tem. Še danes se rajje pehajo na strani izkoriščevalcev, namesto, da bi se pridružili bojnim četam zoper izkoriščanje. Kdaj spregledajo slepci, kdaj jim kapitalistični bič zadostno ustrojijo kožo, da bodo siti nevredega suženjstva?

NOVICE.

* Naša slika kaže najmarkantnejše osebnosti v novem bavarskem kabinetu, ki ga je sestavil klerikalni baron Hertling; ministra notranjih zadev Maksimilijana barona Soden-Frauenhofena in justičnega ministra viteza Thelemanna, dosedanjšega predsednika najvišjega deželnega sodišča.

* Škandal na pogrebu. V Pragi so pokopali 15. t. m. mlado igralko Rito Enderovo, ki se je bila ustrelila na ulici, kakor smo že poročali. Mlada dama si je baje končala življenje iz nesrečne ljubezni. Ko so pogrebci zapuščali kapelico, se je zgodil hrupen dogodilj. Neka dama je imenovala urednika »Glasa Naroda« za moža, ki je povzročil samomor igralko. Dasi je urednik izjavil, da ni on tisti urednik, se je vendar navlodel nanj okolo 200 žensk in so ga hotele pretepsti. Poseči je morala policija vmes, da je preprečila spopad.

»Žoltesomojerože,« je odgovoril, »žolte kakor lasje morskih deklic, ki sede na prestolu iz jantara, in bolj žolte od narcisov, ki cveto po travnikih, preden pridekosec svojo koso. Ampak stopi do mojega brata, ki stoji pod študentovim oknom, morda ti da, kar poželiš.«

In slavec je zletel k rožnemu grmu, ki je raste pod študentovim oknom.

»Daj mi rdečo rožo,« je dejal, »in zapojem ti najslajšo svojo pesem.«

Ampak grm je zmajal z glavo.

»Moje rože so rdeče,« je dejal, »rdeče kakor golobje noge in bolj rdeče od koralnikov, ki jih vzdigujejo in pogrezajo morski valovi. Ampak v zimi so otrpnile moje žile in mrz je zatrl moje popje in vihar je polomil moje veje in letos ne bom imel več rož.«

»Rdeča roža, to je vse, kar hočem,« je dejal slavec. »Eno samo rdečo rožo-hočem. Ali je ni poti, da jo dobim?«

»Pot je,« je odgovoril rožni grm, »ampak tako strašna je, da se ti je ne upam razodeti.«

»Le povej mi,« je dejal slavec, »ne bojim se.«

»Če hočeš rdečo rožo,« je dejal grm, »naredi jo iz glasov v mesečini in barvaj jo z svojo srčno krvjo. Svojo pesem mi poj, ko se ti trn zadira v prsi. Vso noč mi poj in trn mora predreti tvoje srce. In tvojeja življenja kri mora v moje žile, da postane moja.«

»Smrt je visoka cena za rdečo rožo,« je vzkliknil slavec, »in življenje je vsakomur drago. Lepo je v gozdu opazovati vzhod sonca v zlatem vožu in vzhod meseca v kočiji iz biserov. Sladke so zvončice, ki se skrivajo po dolinah, sladka je resa, ki cvete po holmih. Ampak ljubezen je več od življenja, in kaj je srce slavečvo v primeri s človeškim srcem!«

In rjava krila je razprostrl in se vzdignil kvišku. Kakor senca je letel skozi vrt in kakor senca je veslal skozi gaj.

* Na pragu smrti. V Pragi bi se bilo kmalu osem stražnikov zadušilo z ogljikom. Stražniki so spali v stražnici, medtem pa je dno peči počilo in sobo je napolnil ogljik. Na srečo je pričel cviliti maček, ki so ga imeli stražniki v stražnici zaradi miši, tako glasno, da je zbudil pozornost stražnika v predsobi, ki je odprl vrata v spalnico. Opazil je nevarnost, zbudil speče stražnike in jih rešil gotove smrti.

* Poštni tat. V Wildenschwertu na Češkem je poneveril poštni oficiant Vaclav Kopřiva 20 tisoč kron poštnega denarja in pobegnul. Kdor pomaga tatu obnemem z ukradenim denarjem prijeli, dobi 500 kron nagrade.

* Oče in hči v plamenu. Na Dunaju se je dogodila v Favoritu strašna nesreča. V stanovanju cestnega delavca Karla Vogla je nenadoma eksplodirala petrolejka, ki je visela nad pečjo; eksplozija je provzročila prehuda vročina, ki je žarela iz peči. Petrolej se je užgal in plamen je zanel oblike delavčevi hčeri, 31letni šivitji Mariji Weiserjevi. Hipoma je bila nesrečnica vsa v plamenu in gorela je kakor živa baklja. Njen oče, 71letni starček, ji je hotel na pomoč, toda tudi njegova obleka je pričela goreti. Ko je dospela pomoč, sta se bila oče in hči že hudo opekla. Obadva so prepeljali v bolnico.

* Roparska romantika na Ogrskem. Začetkom decembra lnskega leta so poročali z Ogrskega, da je lovil veliki orožniški oddelek po fogaški veliki županiji na Sedmograškem roparsko tolopo štirih roparjev, a so jim roparji srečno usli, ker so jih ščitili domačini. In zdaj javljajo nov dogodek, ki priča o simpatiji rumunškega prebivalstva do roparjev. Roparskega poglavarja Andreja Budaka sta presentela v njegovi rojstni vasi ponoči 29. januarja dva orožnika. Ker se jima je Budak postavil v bran, sta ga ustrelila. Dne 31. januarja je bil pogreb ustreljenega roparja ob ogromni udeležbi rumunskih kmetov in inteligentov. Na čelu pogrebne spreveda so nosili črno zastavo z napisom: »Andrej Budak, junak gora, ustreljen od orožniških pušk.« Kako silno mora biti sovraštvo Rumunov do vsega, kar je madjarsko, ako časte celo roparja samo zategadelj, ker so ga ustrelili madjarski orožniki, najhujši mučitelji rumunskih kmetov!

* Zrakoplovna nezgoda. Blizu Berolina je padel na letalnem prostoru v Johannstadu iz precejšnje visočine aeroplan Le'Alca Schmidta, v katerem je bila poleg letalca še ena oseba. Obadva sta se smrtonevarno poškodovala.

* Milijonsko volilo. Na zgornjem Bavarskem je mestece Wasserburg, ki ima 10 000 prebivalcev. Pred kratkim je umrla v mestu vdova dr. Kossakova in zapustila mestnemu ubožnemu zakladu milijon mark.

* Alkohol in potomstvo. V Genevi je napravil italijanski učenjak Ferrari poskuse, ki jasno osvetljujejo resničnost trditve, kako škodljivo vpliva življenje alkohola na človeški organizem. Učenjak je dal časa dajal živati morskim prešičkom alkohol. Več prešičkov je zbolelo za hudimi krči, podobnimi epileptičnim napadom. Pozneje je prešičke umoril. Kakor drugi raziskovalci je našel tudi Ferrari dalekosežne spremembe v živčnih celicah, krvnih stanicah in v možganih ter hrbeničnem mozgu. Ferrarijeve zivalice so izkotle mlade in tudi mladiči so imeli bolne pojave in zlasti krče, podobne božjastnim napadom. Ferrari je umoril mlade morske prešičke in preiskoval njih živčevje. In videl je, da se je tudi živčevje spremenilo; opazil je v njem bolne pojave. Ferrarijeva raziskavanja se popolnoma vjemajo z vsakdanjimi izkušnjami zdravnikov. Tako je pokazala statistika švicarskega zavoda za epileptične v Curihu, da so bili povprečno v desetih letih tretjina vseh na novo sprejetih bolnikov otroci staršev, ki so mnogo pili. Z znanstvenimi poizkusi je popolnoma jasno dognano, da alkohol vpliva na vsa živa bitja, ljudi, živali in rastline, škodljivo, in povzroča razne bolezni poleg tega, da organizem občutno slabi proti drugim boleznim in jim človek preje podleže.

* Tri milijone poneveril. Pariškega bankirja Le Groux-Pradla zasledujejo zaradi poneverjenja treh milijonov frankov. Le Groux je otrok revnihi staršev in je prišel pred štirimi leti iz pokrajine v Pariz. Prijatelj mu je posodil 10 000 frankov in s temi je ustanovil banko. Kupčija se je razvijala imenitno in bankir si je kmalu ustanovil veliko kupčijsko podjetje, ki je otvorilo na raz-

Mladi študent je še zmirom ležal v travi, kjer ga je zapustil in solze v njegovih lepih očeh se še niso posušile.

»Sreča s teboj,« je vzkliknil slavec, »rdečo rožo dobiš. Iz glasov je spletem v srebrni mesečini in s svojo srčno krvjo jo napojim. Vse, kar zahtevam od tebe, je to, da ostaneš zvest ljubimec, zakaj ljubezen je modrejša od najmodrejše filozofije, in silnejša od najsilnejše sile. Ognjene so njene peroti in ognjeno je nje telo. Njene ustni so sladke kakor med in njen diš je kakor kadilo.«

Študent se je ozrl in poslušal, pa ni razumel slavečevega glasu — razumel je le reči, v bukvah zapisane.

Ampak hrast je natanko razumel besede in razžalostil se je, zakaj ljubil je malega slavca, ki je gnezdil v njegovem vejevju.

»Zapoj mi še posledno pesem,« je zašumel. »Sam ostanem, ko me zapustiš.«

In slavec je zapel hrastu in njegov glas je bil kakor voda, ki privre iz srebrne posode.

Ko je končal svojo pesem, je vstal študent in vzel svinčnik iz žepa.

»Telhiko obvlada,« je dejal sam sebi, stopiži iz gaja, »to se ne da tajiti; ali pa ima čuvstva? Teško verjamem. Umetnikom je podobno: sam slog. Nič notranjega čuvstvanja. Za druge se ne bi žrtvoval nikdar. Le na svoji pesmi misli in vsak ve, da je umetnost sebična. Ampak priznati je, da je nekaj lepih glasov v njegovem grlu. Le škoda, da nimajo globljega smisla in da so brez praktičnega pomena!« V svojo sobo je odšel in legel na svojo postelj in premišljal o svoji ljubezni; in kmalu je zadremal.

(Konec prih.)

Svoje zdravje

zadobite! Vaša slabost in bolečine izginejo, Vaše oči, živci, kite postanejo močne. Vaše spanje zdravo, zopet se boste dobro počutili, če boste rabili pravi Fellerjev fluid z znamko „Elsalfluid“. Tucet za poskušnjo 5 kron franko. Izdeluje ga le lekarnar E. V. Feller v Stubici. Elsin trg št. 252 (Hrvaško).

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. - Stari trg št. 8.

skladišče oblek domačega izdelka gospode in dečke. — Velika izbira tu- zemskega blaga za obleke po meri. — Solidna postrežba. - Vedno nizke cene.

Kdor si pri tako dragih mesnih cenah hoče napraviti popolnoma ceno, pri tem pa jako slastno jed, naj vzame krompir, ga olupi in razreže, skuha v slani vodi ter pridene Verthesovega guljaževa dodatka raztopljenega. Kaj boljšega nego je ta Verthesov krompirjev guljaž ni! Rabijo in hvalijo ga že stotisoči. Zajamčeno najčistejša naravna živalska mast ter drugi dodatki. Preizkusilo c. kr. splošno preizkuševališče na Dunaju. Ena tablica zadošča za 2 kg krompirja, zelja, fižola in drugega sočivja ter stane 20 v. Dobiva se po vseh boljnjih trgovinah. Pristen samo Verthes. Edina izdelovalnica: Tvorница živil Verthes & Co. Lugos št. 492, Južno Ogrsko.

Zastopnike in potnike
za suknenino za gospode in dame, ki bodo obiskovali privatne naročnike sprejme proti visoki proviziji, eventualno pozneje proti stalni plači prva razpošiljalnica sukna. Ponudbe pod „WELTFIRMA 952“ na anončno ekspedicijo M. Dukas Nachf., Dunaj 1/1.

Kavarna Unione v Trstu
ulica Caserma in Torre Bianca
:: se priporoča. ::

Berite in strmite!
Nezaslišano!! 600 komadov samo 3K 90 v.
Krasna pozlačena 36 ur idoča precizijska anker ura z verižico, natančno regulirana, za kar se jamči 3 leta, ena modrega svilena kravata za gospode, trije komadi najfinjših žepnih robcev, 1 krasen prstan z imit. žlahtnim kamnom, 1 cevka za smodke z jantantom, ena elegantna ženska broška (novost), eno krasno žepno toaletno ogledalce, ena usnjata denarnica, en žepni nožič, en par manjših gumbov, 3 naprsni gumbi, vse double zlato s patentiranimi kaveljčki, en srčan album za podobe s 36 podobami najkrasnejšimi celega sveta, 5 šaljivih predmetov, velika veselost za staro in mlado, en jako praktičen spisovnik za pisma, 20 dopisovalnih predmetov in še čez 500 uporabnih predmetov, ki se v hiši ne morejo pogrešati. Vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega donarja, stane samo 3 krone 90 vinarjev.
Pošlje se po povzetju potom centralne razpošiljalnice F. Windisch Krakov, št. W/4.
NB. Za neugajajoče denar nazaj.

Kavarna Leon
Celo noč odprto
Celo noč odprto
Stari trg št. 30

Stanovanje
obstoječe iz
3 sob in pritikin
se odda v Spodnji Šiški mirni stranki.
Več pove uprava „Zarje“.

Naročajte se na Zarjo!
Otvoritveno naznanilo.
Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem danes otvorila v Spodnji Šiški na Celovski cesti št. 77 (v Juvančičevi hiši) popolnoma na novo urejeno kavarno. Na razpolago je tudi biljard ter vsi važnejši časopisi, revije i. t. d. Za obilen obisk se priporoča **Jozefa Pikel** kafetirka.

Kupujte „Zarjo“.

Ceno posteljno perje!
Najboljši češki nakupni vir.
 1 kg sivoga dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2-40 K; prina polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puhačega 5-10 K; velefinega snežnobelega, puljenega 6-40 K, 8 K; puha sivoga 6 K; belega, finega 10 K; najfinjši prsti puh 12 K; varočila od 5 kg naprej franko.
Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema glavnicama, 80 cm dolgi, 60 cm šir., polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhačim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K, zglavnice 3, 3-50 in 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140 cm šir., 13, 14-70, 17-80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4-50, 5-20 in 5-70 K, spodnja pernica iz močnega, črtastega, gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka 12-80 in 14-80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. Natan. cen. gratis in fr.
S. Benisch, Dešenice 758, Češko.

V najem se vzamejo prodajalniški prostori
v Ljubljani, v bližini glavne pošte. Ponudbe na poštni predal št. 26.

Matija Pikel
koncesionirana posredovalnica služb v Ljubljani
se nahaja v Šelenburgovi ulici, št. 6.

Otrokom najboljše!
To je in ostane: **Kathreinerjeva Kneipova sladna kava.**
Kathreinerjeva krepki male in povzročuje, da mleko pija, kjer bi se samo upiralo.
Kathreinerjeva prinese zdravje in sižo

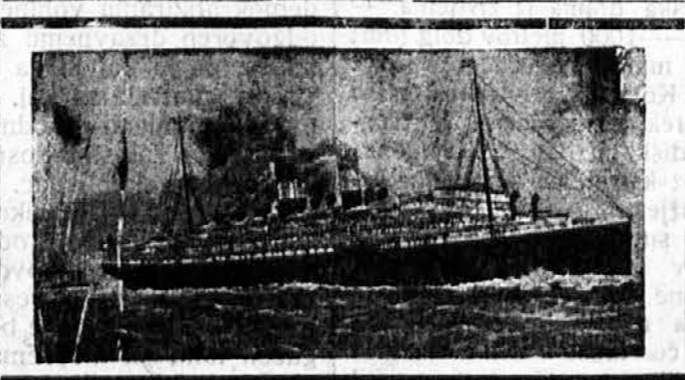
Gramofoni - automati !!
tovarniška zaloga
 FINI GRAMOFON z 10 komadi in 1000 šivank samo K 30-
GRAMOFON-AUTOMAT za gostilničarje z vmetom po 10 ali 6 vinarjev z 20 kom. in 1000 šivank samo 95 K
Za vsak gramofon pisмено jamstvo.
Gramofon-Ateljer **A. Rasberger**
Ljubljana, Sodna ulica 5.
Pazite natančno na naslov. Jaz ne prodajam ur in šivalnih strojev. Imam specialno samo gramofone, godbene automate in druge mehanične godbene stroje. Lastna delavnica za popravila.
Pišite po cenik. — Predno kje kupite, oglejte si mojo zalogo.
Vse potrebščine in vsakovrstno kolesje v zlogi.

Izdelki solidni.
 Zmerne cene.
Zaloga pohištva in tapetniškega blaga Fr. Kapus, Ljubljana
Marije Terezije cesta št. 11. . . . Kolizej.
Velika izbira vsakovrstnega pohištva za spalne, jedilne in gosposke sobe. Divane, otomane, žimnice, modroce iz morske trave, zmednice na peresih, . . . podobe, zrcala, otročje vozičke itd. . . . Sprejemajo se tudi opreme hotelov.

Francosko žganje „Diana“
je najboljše domače sredstvo
dobiva se pri vsakem boljšem trgovcu na deželi, ter v Ljubljani v lekarni gospoda Gabriela Piccoli in pri gosp.:

Franc Babič, Berjak & Šober, Viktor Cantoni, B. Cvančara, L. Češnovar, Marija Jemec, Ivan Jelačin, A. Jerše, Anton Kanc, Lod. Kotnik (Šiška), J. Krivic, Ant. Krisper, Leskovic & Meden, Antonija Mehle, Tomaž Mencinger, Josip Mihelič, J. Oblak, J. Perdan, V. Petričiča nasl. J. Samec, Ivan Pintar (Šiška), J. Rosshäupl, A. Stacul, A. Sušnik, A. Šarabon, F. Sark, M. Spreitzer, Franc Terdina, J. Vodnik (Šiška) pr Konsumnem društvu za Ljubljano in okolico.

Sloveče detektivske povesti
Sherlock Holmesove
izhajajo
Dobivajo se v založni knjigarni Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani kakor tudi v vseh drugih knjigarnah.

Potniki vseverno in južno Ameriko
vozijo sedaj le po domači avstrijski progi
Avstro-Amerikana
Trst-Newyork, Buenos Aires-Rio de Janeiro

z največjimi brzoparniki z dvema vrtnicama, električna razsvetljavo, brezličnim brzjavom, na katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da dobi dovolj domače hrane z vinom, sveži kruh, posteljo, kopelj itd.
Odhod parnikov: V sev. Ameriko vsako soboto, v južno Ameriko vsakih 14 dni. Vsakovrstna pojasnila dajo drage volje brezplačno pri glavni agenturi za Kranjsko, Stajersko in Koroško:
Simon Kmetetz, Ljubljana, Kolodv. ul. 26.